

ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.

Jaarverslag 2016

asn bank

Inhoud

1	Verslag van de directie	3
2	Jaarrekening	7
	Balans per 31 december 2016	7
	Winst-en-verliesrekening over 2016	7
	Toelichting behorende bij de jaarrekening 2016	8
	Toelichting op de balans	11
	Toelichting op de winst-en-verliesrekening	13
3	Overige gegevens	16
	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	17
	Bijlage: personalia en adresgegevens	19

1 Verslag van de directie

ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (ABB) heeft ten doel de directie en het beheer van een of meer beleggingsinstellingen te voeren.

ABB is statutair gevestigd in Den Haag. Tot 31 december 2016 was ABB een 100%-deelneming van ASN Bank N.V. (ASN Bank) te Den Haag; ASN Bank was tot 31 december 2016 een volledige dochter van SNS Bank N.V. (SNS Bank). ASN Bank heeft in 2016 een nieuwe deelneming opgericht, ASN Duurzame Deelnemingen N.V. Op 31 december 2016 zijn alle aandelen in ABB door ASN Bank overgedragen aan ASN Duurzame Deelnemingen N.V., die daarmee 100%-aandeelhouder is geworden van ABB.

ASN Bank is op 31 december 2016 gefuseerd met SNS Bank; de statutaire naam van SNS Bank N.V. is op 1 januari 2017 gewijzigd in de Volksbank N.V. (de Volksbank). Daarmee is ASN Duurzame Deelnemingen N.V. nu een volledige dochter van de Volksbank.

ABB heeft ACTIAM N.V. (ACTIAM) aangesteld als AIF-beheerder van de ASN Beleggingsfondsen.

Recentelijk zijn de inzichten in de huidige verhouding tussen ABB en ACTIAM gewijzigd. Aanleiding daartoe waren een publicatie van de European Securities and Markets Authority (ESMA, een Europese toezichthouder) van 16 november 2016, en bevindingen van de AFM. Volgens deze nieuwe inzichten moeten de huidige verantwoordelijkheden van ABB, zoals het duurzame beleggingsbeleid en de distributie, ondergebracht worden bij een vergunninghoudende AIF-beheerder. Wij vinden het onwenselijk deze verantwoordelijkheden onder te brengen bij een externe partij. Daarom zijn wij in overleg met de AFM inmiddels gestart met de aanvraag van een eigen AIFM-vergunning voor ABB. De verwachting is dat ABB in het derde kwartaal van 2017 weer over een eigen vergunning zal beschikken en spoedig daarna AIF-beheerder van de ASN Beleggingsfondsen wordt.

Ontwikkeling van de resultaten

Rendement

De winst van ABB over 2016 bedroeg € 5,0 miljoen (2015: € 5,5 miljoen).

De baten stegen tot € 25,9 miljoen (2015: € 24,7 miljoen). De stijging is toe te schrijven aan de stijging van het beheerde fondsvermogen. Doordat de beheervergoedingen voor het ASN Milieu & Waterfonds en voor het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds per 1 januari 2016 zijn verlaagd, is de stijging van de baten lager dan op basis van de stijging van het fondsvermogen zou worden verwacht.

De totale lasten stegen tot € 19,2 miljoen (2015: € 17,4 miljoen). De betaalde vergoedingen stegen doordat het beheerde fondsvermogen toenam. De doorbelaste kosten van ASN Bank waren in 2016 € 1,2 miljoen hoger dan in 2015.

Rendement van de fondsen

Van de drie aandelenfondsen behaalde alleen het ASN Milieu & Waterfonds met 9,09% een positief rendement in 2016. De rendementen van beide andere aandelenfondsen waren in 2016 negatief: het ASN Duurzaam Aandelenfonds -2,45%, en het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds -4,72%.

Het rendement van het ASN Duurzaam Obligatiefonds bedroeg 3,36%.

Het ASN Duurzaam Mixfonds kwam uit op een rendement van 0,95%.

Het ASN Groenprojectenfonds behaalde een rendement van 1,15%.

Het rendement van het ASN-Novib Microkredietfonds kwam uit op 2,03%.

De resultaten van ABB worden beïnvloed door de rendementen in de onderliggende fondsen aangezien de rendementen invloed hebben op de hoogte van het beheerde fondsvermogen en daarmee op de opbrengsten en kosten van ABB.

Fondsvermogen

De inkomsten van ABB zijn gerelateerd aan het vermogen van de fondsen. De ontvangen vergoedingen en de kosten worden berekend over dit fondsvermogen.

Het totale vermogen in de ASN Beleggingsfondsen nam in 2016 toe met € 148 miljoen tot € 2.553 miljoen.

Fonds	beheervergoeding 2016 in % van het beheerde vermogen	beheervergoeding 2015 in % van het beheerde vermogen
ASN Duurzaam Aandelenfonds	0,85	0,85
ASN Duurzaam Obligatiefonds	0,55	0,55
ASN Duurzaam Mixfonds	0,70	0,70
ASN Milieu & Waterfonds	1,20	1,35
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	1,20	1,55
ASN-Novib Microkredietfonds	2,30	2,30
ASN Groenprojectenfonds	1,00	1,00

In- en uitstroom

Door een onrustig beursverloop (op- en neergaande koersen), de Brexit en de verkiezingen in de VS is de instroom van contanten dit jaar achtergebleven bij de prognose. Uiteindelijk hebben de fondsen wel een positieve cashinflow laten zien van € 140 miljoen.

De ASN Beleggingsfondsen zijn breed verkrijgbaar. Zij worden niet alleen aangeboden via ASN Bank, maar ook via andere banken, verzekeraars en financieel dienstverleners. De instroom via derde partijen komt voor een groot gedeelte ten gunste van het ASN-Novib Microkredietfonds en het ASN Milieu & Waterfonds. De instroom vanuit ASN Bank gaat vooral naar het ASN Milieu & Waterfonds, het ASN Duurzaam Mixfonds en het ASN Groenprojectenfonds.

Het ASN Groenprojectenfonds is een voor de belegger fiscaal gefaciliteerd fonds. Dit fonds trok in de loop van 2016 veel nieuw geld aan. Door deze nieuwe instroom dreigde het totale vermogen dat is belegd in erkende groenprojecten, onder de 70% te raken. Het percentage van 70% beleggingen in aangewezen groenprojecten mag niet worden onderschreden, anders komt de kwalificatie als Groene Instelling van het ASN Groenprojectenfonds in gevaar. Indien deze kwalificatie zou vervallen, verdwijnen ook de fiscale voordelen voor de particuliere beleggers. Het fonds is daarom op 14 november 2016 tijdelijk gesloten voor nieuwe aankopen van participanten. Participanten kunnen nog wel hun participaties verkopen.

De baten en lasten van ABB zijn niet onderhevig aan sterke schommelingen. Zowel de baten als de lasten zijn gerelateerd aan het vermogen van de fondsen, dat relatief stabiel is. Omdat de inkomsten eerder worden ontvangen dan de kosten moeten worden betaald, heeft ABB geen financieringsbehoefte. Per balansdatum heeft ABB een toereikende kapitaalspositie.

Corporate governance

ABB is een 100%-deelneming van ASN Duurzame Deelnemingen N.V. te Den Haag. ASN Duurzame Deelnemingen N.V. is een volledige dochter van de Volksbank N.V. (de Volksbank).

Werkzaamheden van ABB worden uitgevoerd door werknemers van ASN Bank en de Volksbank.

De governancestructuur van een beleggingsinstelling dient een integere uitoefening van het fondsbedrijf en een zorgvuldige dienstverlening (als bedoeld in artikel 4:11, 4:14 en 4:25 van de Wft) te waarborgen. Dit houdt onder meer in dat beheerders belangenverstrengeling moeten tegengegaan en moeten handelen in het belang van de aandeelhouders en participanten. Om hier invulling aan te geven heeft de branche-organisatie Dutch Fund and Asset Management Association (DUFAS) nadere richtlijnen gegeven voor de organisatorische opzet en werkwijze van (beheerders van) beleggingsinstellingen: de 'Principles of Fund Governance' (principles).

Fund governance

ABB heeft in 2009 de DUFAS Principes van Fondsbestuur geïmplementeerd en neergelegd in de Gedragscode Fund Governance. Het doel van deze code is om waarborgen te scheppen voor een integere bedrijfsvoering en een zorgvuldige dienstverlening zoals bedoeld in de Wet op het financieel toezicht (Wft). De directie van ABB heeft op 20 mei 2015 de Gedragscode Fund Governance aangepast naar aanleiding van de aanstelling van ACTIAM als AIF-beheerder per 22 juli 2014. Deze aangepaste Gedragscode Fund Governance fungeert mede als toetsingskader voor de monitoring van ACTIAM door ABB.

De kerntaken van ABB in het kader van het fondsbeheer zijn:

- het opstellen van het beleggingsbeleid van de fondsen;
- het aanstellen en monitoren van de AIF-beheerder voor de fondsen.

Daarnaast verzorgt ABB de communicatie met en de vergaderingen van aandeelhouders en participanten.

Op 1 oktober 2014 is, in aanvulling op de DUFAS Principes van Fondsbestuur, de DUFAS Code Vermogensbeheerders in werking getreden. De Code Vermogensbeheerders geeft aan wat aandeelhouders en participanten van hun fonds- en vermogensbeheerder mogen verwachten. Als lid van DUFAS onderschrijft ABB deze code. ABB voert zelf geen vermogensbeheeractiviteiten uit. Wel heeft het ACTIAM aangesteld als AIF-beheerder van de fondsen. Ook ACTIAM onderschrijft de code.

Ook deze code gebruikt ABB mede als toetsingskader voor de monitoring van ACTIAM. In hun jaarverslagen rapporteren ABB en ACTIAM over hun naleving van de Code Vermogensbeheerders volgens het 'comply and explain'-principe' (toepassen of uitleggen).

Bij de toepassing van de tien principes van de Code Vermogensbeheerders handelt ABB in het belang van de klant. Ook in de selectie en monitoring van de AIF-beheerder stelt ABB deze principes centraal. ABB heeft de tien principes van de Code Vermogensbeheerders in 2016 als volgt toegepast.

1. *Vermogensbeheerders handelen in het belang van hun klanten.*
Bij zijn handelen stelt ABB het belang van de aandeelhouders en participanten van zijn fondsen centraal. Dit sluit ook aan op de ondernemingsprincipes van ASN Bank en de moederorganisatie de Volksbank.
2. *Vermogensbeheerders kennen hun klanten.*
Onder meer via de jaarlijkse vergaderingen van de fondsen heeft ABB rechtstreeks contact met aandeelhouders en participanten.
3. *Vermogensbeheerders doen eerlijk zaken.*
De afspraken zijn vastgelegd in de prospectussen van de fondsen. De voorwaarden van beheer van het ASN Groenprojectenfonds en het ASN-Novib Microkredietfonds zijn hierin opgenomen. ABB zorgt, via ACTIAM, ook voor de overige wettelijk verplichte fondsdocumentatie. ABB geeft aanvullende marketinginformatie via zijn website, asnbank.nl/beleggen. ABB zorgt ervoor, deels via ACTIAM, dat de fondsen aan de wet- en regelgeving voldoen.

4. *Vermogensbeheerders handelen integer.*
ABB leeft de gedragscodes over integriteit van de Volksbank na.
5. *Vermogensbeheerders beheersen belangentegenstellingen.*
ABB onderschrijft het belangenconflictenbeleid van de Volksbank. Dit beleid is in 2015 voor ABB geactualiseerd.
6. *Vermogensbeheerders handelen professioneel en zorgvuldig.*
ABB beoordeelt de ISAE 3402-rapportage (International Standard on Assurance Engagements) van ACTIAM en de controleverklaringen afgegeven door de accountant van de fondsen. ABB verzoekt de interne auditafdeling ten minste een keer in de twee jaar een controle uit te voeren op zijn eigen processen.
7. *Vermogensbeheerders communiceren helder en duidelijk.*
ABB zorgt ervoor dat het beleggingsbeleid van de fondsen is opgenomen in de prospectussen. ABB zorgt ervoor dat alle uitingen over de fondsen, ook die via ACTIAM, voldoen aan de regels van *De taal van ASN Bank*. Dit waarborgt helderheid, duidelijkheid en begrijpelijkheid voor klanten.
8. *Vermogensbeheerders zijn open over hun beloningsbeleid.*
Over de hoogte en structuur van de beloningen van directie en medewerkers wordt gerapporteerd in de jaarverslagen van ABB en van de fondsen. Deze verslagen worden gepubliceerd op de website van ABB, asnbank.nl/beleggen, en de website van ACTIAM, actiam.nl/fondsbeheer.
9. *Vermogensbeheerders zijn transparant over de kosten.*
De fondskosten zijn opgenomen in de prospectussen en op de website van ABB. Rapportage van de kosten vindt plaats in de jaarverslagen en halfjaarberichten van de fondsen en in het jaarverslag van ABB. Deze worden gepubliceerd op de website van ABB.
10. *Vermogensbeheerders houden zich aan de DUFAS-gedragscodes.*
ABB is lid van DUFAS. ABB houdt zich aan alle relevante DUFAS-gedragscodes, namelijk de DUFAS Principes van Fondsbestuur (2008) en de Code Vermogensbeheerders (2014).

Risicobeleid

De inrichting van het risicobeheer moet waarborgen dat risico's zoveel mogelijk beperkt zijn door een beheerste, integere bedrijfsvoering. Ook moet de inrichting van het risicobeheer waarborgen dat de instelling (de beheerder zelf en de beleg-

gingsinstellingen die hij beheert) adequaat kan optreden bij eventuele incidenten. De doelstelling van het risicobeheerbeleid van ABB is waarborgen dat de belangrijkste risico's die het beheer van beleggingsinstellingen beïnvloeden, worden geïdentificeerd en inzichtelijk worden gemaakt. Zo kan ABB passende beheersmaatregelen treffen en de effectiviteit van deze maatregelen bewaken. Het doel van risicobeheer is driedelig, namelijk:

- een beheerste, integere bedrijfsvoering;
- naleving van wet- en regelgeving; en
- handelen in het belang van beleggers.

Het risicobeheer dat ABB voert, is gebaseerd op het *three lines of defense*-model. Dit houdt in dat er drie 'verdedigingslijnen' te onderscheiden zijn. De eerste lijn is *management control*, de tweede *riskmanagement & compliance* en de derde wordt gevormd door *internal audit*. Hierbij wordt mede gebruikgemaakt van staforganen van de Volksbank.

Financiële risico's

ABB heeft in 2016 nauwelijks prijs-, krediet- en liquiditeitsrisico's gelopen, met uitzondering van het kredietrisico ter zake van de liquide middelen die het aanhoudt bij ASN Bank en SNS en de kortlopende vorderingen op de fondsen. ABB accepteert dit risico. ABB heeft in 2016 geen gebruikgemaakt van financiële instrumenten.

Distributierisico's

De ASN Beleggingsfondsen waarvan ABB de beheerder is, worden via verschillende distributiepartijen verkocht. De distributie van de ASN Beleggingsfondsen vindt plaats via ASN Bank, via de andere merken van de Volksbank en via derde partijen. Deze laatste zijn andere banken, verzekeraars en financiële instellingen.

Het risico van distributie betekent dat ABB voor het aanbieden van de fondsen aan beleggers afhankelijk is van derden. Voor ABB is dit risico beperkt doordat de fondsen via verschillende partijen worden gedistribueerd. ASN Bank neemt het grootste deel voor haar rekening.

Vooruitzichten

Algemene marktvooruitzichten

De groei van de wereldeconomie houdt naar verwachting ook in 2017 aan. De Amerikaanse economie presteert goed. De kans op een cyclische inzinking is voorlopig klein. De economie van de eurozone blijft voortgang boeken en het groeikarakter wint aan soliditeit. In Azië stijgt de kans op een groeivertraging van de Chinese economie, maar het risico van een harde landing van de economie is beperkt. Veel andere economieën in opkomende landen gaan door een moeilijke fase als gevolg van de sterke dollar. Zij blijven echter vooralsnog in een groeiemodus. De groei van de binnenlandse consumptie in Japan, de op twee na grootste economie van de wereld, is nog steeds zwak. Hier lijkt echter wel ruimte voor verbetering. Voor een definitief positief economisch oordeel is ook noodzakelijk dat de investeringen in de Japanse economie herstellen.

Vooruitzichten ABB

ABB verwacht dat het fondsvermogen van de ASN Beleggingsfondsen in 2017 verder toeneemt. Dit wordt veroorzaakt door een verwachte autonome groei in combinatie met de instroom van een grote distributeur die productenaanbod omzet in ASN Beleggingsfondsen. De autonome groei wordt ondersteund door de resultaten van voorgaande jaren en de relatief lage spaarrente, maar zal sterk afhangen van marktsentiment. ABB houdt bij deze verwachting geen rekening met rendementsontwikkelingen. Doordat de baten (vergoeding) van ABB afhankelijk zijn van het beheerde fondsvermogen, zullen de inkomsten die ABB ontvangt voor zijn werkzaamheden voor de ASN Beleggingsfondsen in 2016 stijgen als het fondsvermogen toeneemt. Een toename van het beheerde vermogen zal ook leiden tot een toename van de kosten van de werkzaamheden van ABB voor de ASN Beleggingsfondsen. Ook deze worden immers berekend op basis van het fondsvermogen.

Den Haag, 29 mei 2017

ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.

B.J. Blom	D. Griffioen
Directeur	Directeur

2 Jaarrekening

Balans per 31 december 2016

Voor winstverdeling en in duizenden euro's	31 december 2016	31 december 2015
Vlottende activa		
Vorderingen	2.313	2.337
Liquide middelen	11.546	10.289
Totaal activa	13.859	12.626
Eigen vermogen		
Geplaatst kapitaal	18	18
Agioreserve	114	114
Overige reserves	194	194
Onverdeelde winst	5.036	5.492
Totaal eigen vermogen	5.362	5.818
Kortlopende schulden	8.497	6.808
Totaal passiva	13.859	12.626

Winst-en-verliesrekening over 2016

In duizenden euro's	2016	2015
Baten		
Ontvangen beheervergoedingen	25.931	24.648
Rentebaten	23	43
Totaal baten	25.954	24.691
Lasten		
Betaalde vergoedingen	12.572	11.871
Doorbelaste kosten ASN Bank	6.280	5.043
Overige bedrijfskosten	387	454
Totaal lasten	19.239	17.368
Resultaat voor belastingen	6.715	7.323
Belastingen	1.679	1.831
Nettoresultaat	5.036	5.492

Toelichting bij de jaarrekening 2016

Algemeen

ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (ABB) is statutair gevestigd en houdt kantoor in Den Haag aan de Bezuidenhoutseweg 153.

Tot 31 december 2016 was ABB een 100%-deelneming van ASN Bank N.V. (ASN Bank) te Den Haag; ASN Bank was tot 31 december 2016 een volledige dochter van SNS Bank N.V. (SNS Bank).

ASN Bank heeft in 2016 een nieuwe deelneming opgericht, ASN Duurzame Deelnemingen N.V. Op 31 december 2016 zijn alle aandelen in ABB door ASN Bank overgedragen aan ASN Duurzame Deelnemingen N.V., die daarmee 100%-aandeelhouder is geworden van ABB.

ASN Bank is op 31 december 2016 gefuseerd met SNS Bank; de statutaire naam van SNS Bank N.V. is op 1 januari 2017 gewijzigd in de Volksbank N.V. (de Volksbank). Daarmee is ASN Duurzame Deelnemingen N.V. nu een volledige dochter van de Volksbank.

Door nationalisatie is de Nederlandse staat, via de houdstermaatschappij de Volksholding B.V., enige aandeelhouder van de Volksbank.

ABB vormt de directie van ASN Beleggingsfondsen N.V. en is de beheerder in de zin van de voorwaarden van beheer van het ASN Groenprojectenfonds en het ASN-Novib Microkredietfonds. ABB voert de directie over ASN Venture Capital Fonds N.V. ABB heeft ACTIAM N.V. aangesteld als AIF-beheerder van de ASN Beleggingsfondsen.

ABB is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 27143242.

De jaarrekening is opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Bij het opstellen van de jaarrekening 2016 zijn de wijzigingen in Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek die effectief zijn vanaf 1 januari 2016 toegepast. Voor ABB heeft dit tot gevolg dat het voorstel voor de winstbestemming nu onder de toelichting wordt opgenomen; voorheen stond dit onder de overige gegevens.

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2016, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2016.

De financiële gegevens van ABB zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van de Volksbank N.V. Het jaarverslag van de Volksbank N.V. is beschikbaar op de website www.devолksbank.nl.

ABB maakt bij het opstellen van de jaarrekening gebruik van de vrijstelling die in RJ 360.104 wordt geboden om geen kasstroomoverzicht op te nemen. Op onderdelen zijn in deze jaarrekening bewoordingen gehanteerd die afwijken van het Besluit modellen jaarrekening, omdat deze beter de inhoud van de post weergeven.

Tenzij anders is aangegeven, zijn de bedragen vermeld in duizenden euro's.

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Veranderingen in grondslagen, schattingen en presentatie

In 2016 zijn geen veranderingen in grondslagen of schattingswijzigingen doorgevoerd.

Presentatiewijziging

De presentatie van het eigen vermogen is gewijzigd. Volgens de statuten zijn 40 aandelen van € 453,78 geplaatst en volgestort; in de jaarrekening stond vorig jaar dat 90 aandelen van € 453,78 waren geplaatst en volgestort. Het geplaatste aandelenkapitaal is daarom verlaagd van € 41 duizend naar € 18 duizend. Het verschil van € 33 duizend is toegevoegd aan de agioreserve, die hierdoor is verhoogd van € 91 duizend naar € 114 duizend.

Waarderingsgrondslagen

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen vloeien, en de waarde ervan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling ervan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen, en de omvang van het bedrag ervan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economische potentieel heeft plaatsgevonden die samenhangt met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, en waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden opgenomen in de netto-omzet tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding, na aftrek van tegemoetkomingen en kortingen. Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald, en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald. Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economische potentieel heeft plaatsgevonden die samenhangt met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, en waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Als een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de onderneming. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de jaarrekening.

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten overige vorderingen, geldmiddelen en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, inclusief eventuele direct toerekenbare transactiekosten. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

De onderneming heeft geen in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Vorderingen

Vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorziening voor oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden na eerste opname gewaardeerd tegen nominale waarde.

Belastingen

Belastingen omvatten de winstbelastingen die verschuldigd en verrekenbaar zijn. De belastingen worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen, behalve voor zover zij betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen. In dat geval wordt de belasting in het eigen vermogen verwerkt. De belasting die over het boekjaar verschuldigd en verrekenbaar is, is de belasting die naar verwachting betaald moet worden over de belastbare winst over het boekjaar. Deze wordt berekend aan de hand van belastingpercentages die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de belasting die over voorgaande jaren verschuldigd was.

Financiële risico's en beheersingsmaatregelen

De activiteiten van ABB kunnen financiële risico's van verscheidene aard met zich meebrengen. Deze risico's bestaan uit het kredietrisico en het distributierisico.

Kredietrisico

Dit risico wordt ook wel aangeduid als debiteurenrisico. Voor ABB vloeit het kredietrisico voort uit de liquide middelen die ABB aanhoudt bij ASN Bank en SNS Bank en vorderingen op de ASN Beleggingsfondsen inzake de te ontvangen beheervergoeding. ABB accepteert dit risico. De vorderingen per 31 december 2016 hadden een looptijd korter dan één jaar.

Distributierisico

De ASN Beleggingsfondsen waarvan ABB de beheerder is, worden via verschillende distributiepartijen verkocht. De distributie van de ASN Beleggingsfondsen vindt plaats via de merken die onderdeel zijn van de Volksbank en via derde partijen. Het risico van distributie betekent dat ABB voor het aanbieden van de fondsen aan beleggers afhankelijk is van derden. Voor ABB is dit risico beperkt doordat de fondsen via verschillende partijen worden gedistribueerd. ASN Bank neemt het grootste deel voor haar rekening.

Toelichting op de balans

Flottende activa

Vorderingen

<i>In duizenden euro's</i>	<i>31 december 2016</i>	<i>31 december 2015</i>
Te ontvangen beheervergoedingen	2.291	2.199
Overige vorderingen	-	95
Lopende rente spaarrekening	23	44
	2.314	2.338

De vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

Liquide middelen

<i>In duizenden euro's</i>	<i>31 december 2016</i>	<i>31 december 2015</i>
Direct opvraagbare banktegoeden	11.546	10.289
	11.546	10.289

De liquide middelen staan geheel ter vrije beschikking van ABB en worden aangehouden bij ASN Bank en SNS Bank.

Eigen vermogen

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Geplaatst kapitaal</i>	<i>Agio- reserve</i>	<i>Overige reserve</i>	<i>Onverdeeld resultaat</i>	<i>Totaal vermogen</i>
Stand per 1 januari 2015	18	114	194	3.893	4.219
Overboeking nettoresultaat 2014	-	-	3.893	-3.893	-
Nettoresultaat 2015	-	-	-	5.492	5.492
Dividenduitkering	-	-	-3.893	-	-3.893
Stand per 31 december 2015	18	114	194	5.492	5.818
Overboeking nettoresultaat 2015	-	-	5.492	-5.492	-
Nettoresultaat 2016	-	-	-	5.036	5.036
Dividenduitkering	-	-	-5.492	-	-5.492
Stand per 31 december 2016	18	114	194	5.036	5.362

Het maatschappelijke kapitaal van € 90.000 bestaat uit tweehonderd aandelen van € 450,-. Hiervan zijn veertig aandelen geplaatst en volgestort.

Tijdens de aandeelhoudersvergadering van 26 april 2016 is besloten het resultaat over 2015 van € 5,5 miljoen geheel uit te betalen als dividend aan de aandeelhouder, ASN Bank.

De winst over het boekjaar 2016 ad € 5,0 miljoen is verantwoord als onverdeeld resultaat, als onderdeel van het eigen vermogen. ABB stelt voor een deel van deze winst – € 2,0 miljoen – als dividend uit te keren aan de enige aandeelhouder, ASN Duurzame Deelnemingen N.V. Het resterende deel van de winst – € 3,0 miljoen – wordt toegevoegd aan de overige reserves, zodat ABB voldoet aan de kapitaalvereisten van AIFMD.

Kortlopende schulden

<i>In duizenden euro's</i>	<i>31 december 2016</i>	<i>31 december 2015</i>
Vennootschapsbelasting	3.509	3.128
Vermogensbeheervergoeding en administratiekosten	2.040	2.242
Schulden aan groepsmaatschappijen	2.822	1.311
Overlopende passiva	126	112
Crediteuren	-	15
	8.497	6.808

- Vennootschapsbelasting: dit is de vennootschapsbelasting die nog moet worden afgedragen over de boekjaren 2015 en 2016; eind 2015 stond hier de verschuldigde vennootschapsbelasting over de boekjaren 2014 en 2015. Zie nadere toelichting onder 'fiscale eenheid' verderop.
- Vermogensbeheervergoeding en administratiekosten: dit zijn de vergoedingen voor vermogensbeheer, AIF-beheer en administratieve dienstverlening over het vierde kwartaal van 2016 die nog aan ACTIAM N.V. betaald moeten worden.
- Schulden aan groepsmaatschappijen: dit zijn enerzijds doorbelaste kosten van ASN Bank, namelijk kosten over december 2016 die nog aan ASN Bank betaald moeten worden. Anderzijds zijn het kosten 'nog te verrekenen met moedermaatschappij'. De betaling van facturen loopt om administratieve redenen via de moedermaatschappij. In januari 2017 is het volledige openstaande bedrag afgerekend.
- Overlopende passiva: dit zijn accountantskosten ad € 100 duizend (2015: € 89 duizend) en overige kosten ad € 26 duizend (2015: € 23 duizend) die nog betaald moeten worden.
- Crediteuren: eind 2016 zijn alle facturen betaald.

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

Toelichting op de winst-en-verliesrekening

Baten

Ontvangen beheervergoedingen

<i>In duizenden euro's</i>	2016	2015
ASN Duurzaam Aandelenfonds	6.864	6.571
ASN Duurzaam Obligatiefonds	1.348	1.222
ASN Duurzaam Mixfonds	1.805	1.614
ASN Milieu & Waterfonds	4.934	4.876
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	945	1.201
ASN Groenprojectenfonds	3.928	3.581
ASN-Novib Microkredietfonds	6.107	5.584
	25.931	24.648

De beheervergoeding van het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds is per 1 januari 2016 met 0,35% verlaagd naar 1,2% van het beheerde vermogen. Hierdoor is de ontvangen beheervergoeding in 2016 voor dit fonds lager dan in 2015.

De beheervergoeding van het ASN Milieu & Waterfonds is per 1 januari 2016 met 0,15% verlaagd naar 1,2% van het beheerde vermogen. Doordat het gemiddelde beheerde vermogen van dit fonds in 2016 groeide, is de ontvangen beheervergoeding in 2016 toch hoger dan in 2015.

De beheervergoeding van de overige fondsen bleef gelijk. Door de stijging van het gemiddelde beheerde vermogen in 2016, is de beheervergoeding voor deze fondsen gestegen vergeleken met 2015.

Rentebaten

<i>In duizenden euro's</i>	2016	2015
Rente spaarrekening	23	43

Lasten

Betaalde vergoedingen

<i>In duizenden euro's</i>	2016	2015
Vermogensbeheer	8.396	7.943
Vergoeding AIF-beheerder	2.108	2.065
Administratieve dienstverlening	2.068	1.863
	12.572	11.871

ABB heeft ACTIAM aangesteld als AIF-beheerder. ACTIAM ontvangt daarvoor een vergoeding van ABB. ACTIAM is als AIF-beheerder verantwoordelijk voor het portefeuillebeheer van de beleggingsfondsen. Het portefeuillebeheer van de ASN Beleggingsfondsen is door ACTIAM deels uitbesteed. ACTIAM heeft daartoe uitbestedingsovereenkomsten met partijen afgesloten en is op grond daarvan een vergoeding verschuldigd. ABB vergoedt deze kosten aan ACTIAM.

Door de stijging van het beheerde vermogen in 2016 zijn ook de betaalde vergoedingen gestegen.

Doorbelaste kosten ASN Bank N.V.

<i>In duizenden euro's</i>	2016	2015
Doorbelaste personeelskosten	2.272	2.094
Doorbelaste kantoor- en overige kosten	2.725	2.140
Doorbelaste marketingkosten	1.283	809
	6.280	5.043

Overige bedrijfskosten

In duizenden euro's	2016	2015
Accountantskosten	146	156
Commissarissen	76	80
Adviseurs	109	166
Overige algemene kosten	56	52
	387	454

De accountantskosten hebben betrekking op de controle door Ernst & Young accountants LLP van de statutaire jaarrekening van ABB (€ 16 duizend) en de controle van de jaarrekeningen en de beoordeling van de halfjaarberichten van de onder zijn beheer staande beleggingsfondsen (€ 120 duizend). De overige € 10 duizend zijn kosten voor specifiek overeengekomen werkzaamheden bij de prospectussen van de beleggingsfondsen.

De kosten voor commissarissen betreffen de vergoedingen die zijn betaald aan de leden van de raad van commissarissen van ASN Beleggingsfondsen N.V. en aan de leden van de raad van toezicht van het ASN Groenprojectenfonds en van het ASN-Novib Microkredietfonds.

Belastingen

ABB vormt samen met onder andere zijn moedermaatschappij ASN Duurzame Deelnemingen N.V. en diens moedermaatschappij de Volksbank N.V. een fiscale eenheid voor de heffing van vennootschapsbelasting. De winstbelasting wordt berekend over het resultaat voor belasting dat in het verslag wordt verantwoord, rekening houdend met winstbestanddelen die eventueel van belasting zijn vrijgesteld.

ABB verricht van btw vrijgestelde diensten en brengt derhalve geen btw over de verrichte diensten in rekening. De aan leveranciers betaalde btw kan daarmee niet in aftrek gebracht worden en wordt verantwoord onder de kosten.

Werknemers

De vennootschap heeft geen werknemers in dienst.

Beloning directie

De directie van de vennootschap ontvangt geen beloning in de zin van artikel 2:383 burgerlijk Wetboek ten laste van de vennootschap.

Verbonden partijen

Identiteit van verbonden partijen

Partijen worden als verbonden beschouwd wanneer een partij bij de besluitvorming over financiële of operationele kwesties zeggenschap of invloed van betekenis kan uitoefenen over de andere partij.

ABB onderhoudt in het kader van zijn gewone bedrijfsvoering verschillende soorten normale zakelijke relaties met verbonden ondernemingen en partijen, vooral op het gebied van vermogensbeheer, financiële administratie en bancaire activiteiten. Deze partijen brengen hiervoor marktconforme tarieven in rekening.

Transacties met verbonden partijen

Transacties met verbonden partijen hebben plaatsgevonden tegen marktconforme voorwaarden. Deze transacties hebben betrekking op:

- doorbelaste kosten vanuit ASN Bank (€ 6,3 miljoen).
- De beheervergoedingen die ABB ontvangt van de ASN Beleggingsfondsen.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Fiscale eenheid

De onderneming vormt samen met onder andere zijn moedermaatschappij ASN Duurzame Deelnemingen N.V. en diens moedermaatschappij de Volksbank N.V. een fiscale eenheid voor de heffing van vennootschapsbelasting. Elk der vennootschappen is hoofdelijk aansprakelijk voor te betalen vennootschapsbelasting ten aanzien van de gehele fiscale eenheid.

Den Haag, 29 mei 2017

ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.

B.J. Blom	D. Griffioen
Directeur	Directeur

3 Overige gegevens

Winstbestemming

De winstbestemming is geregeld in artikel 12 van de statuten.

Dit artikel luidt:

- 12.1. De vennootschap kan aan de aandeelhouders en eventueel andere gerechtigden tot de voor uitkering vatbare winst slechts uitkeringen doen voor zover het eigen vermogen van de vennootschap groter is dan het bedrag van het gestorte en opgevraagde kapitaal van de vennootschap, vermeerderd met de reserves die krachtens de wet moeten worden aangehouden.
- 12.2. De winst blijvende uit de door de algemene vergadering van aandeelhouders vastgestelde winst- en verliesrekening staat ter beschikking van de algemene vergadering van aandeelhouders.
- 12.3. De vennootschap mag tussentijds slechts uitkeringen doen, indien aan het vereiste van lid 1 is voldaan en mits na voorafgaande goedkeuring van de algemene vergadering van aandeelhouders.
- 12.4. Op door de vennootschap verkregen aandelen in haar kapitaal en op aandelen waarvan de vennootschap certificaten houdt vindt geen uitkering ten behoeve van de vennootschap plaats.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de directie van ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2016
- de winst-en-verliesrekening over 2016;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het verslag van de Directie;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het directieverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controle-opdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt

- groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de directie onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 29 mei 2017
Ernst & Young Accountants LLP
R.J. Bleijs RA

Bijlage: personalia en adresgegevens

Directie ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.

Bas-Jan Blom
Diane Griffioen

ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.

Bezuidenhoutseweg 153
2594 AG Den Haag
Postbus 93514
2509 AM Den Haag

Handelsregister KvK Den Haag nr. 27143242

ASN Bank

Postbus 93514
2509 AM Den Haag
Telefoon 070 - 356 93 33
Fax 070 - 361 79 48

Accountant

Ernst & Young accountants LLP